

Litteraturformidling i lokale bibliotek

Kjell Ivar Skjerdingsstad og Silje Hernæs Linhart

Litteraturformidling i lokale bibliotek

– møte mellom teori og praksis

CAPPELEN DAMM AKADEMISK

© CAPPELEN DAMM AS, Oslo, 2020

ISBN 978-82-02-67537-0

1. utgåve, 1. versjon, 2020

Boka svarer til 1. utgåve, 1. opplag av papirboka, utgjeve 2020

Føresegnene i åndsverklova gjeld for materialet i denne publikasjonen. Utan særskild avtale med Cappelen Damm AS er all eksemplarframstilling og tilgjengelegging berre tillate så langt det har heimel i lov eller avtale med Kopinor, interesseorgan for rettshavarar til åndsverk.

Foto delsidar: Ann-Kristin Hovstad

Omslagsdesign: Anna Salander

Sats: [Bøk Oslo AS](#)

Elektronisk tilrettelegging: [Bøk Oslo AS](#)

Boka er utgjeve med støtte frå OsloMet – Storbyuniversitetet,
Norges Forskningsråd og Høgskolen i Innlandet.

www.cda.no

akademisk@cappelendamm.no

Takk til

Denne boka hadde ikkje blitt til utan bidrag frå alle deltakarane i prosjektet *Lesarhistoria – ny veg til lesaren*. Vår djupaste takk til: Torill Berge, Kari Bolstad, Liv Ese, Kristin Fossnes, Siv-Merethe Hatlem, Ann-Kristin Hovstad, Siri Ingvaldsen, Eli Kjos-Wenjum, Torhild Madsen, Lise Monsen, Astrid Olsbø, Reidun Sandøy Os, Trond Strand og Tone Skrede Søholt. Ein særskild takk til prosjektleiar Bente Elisabeth Lund.

Takk til kollegaer som har lese manuset undervegs: Ragnar Audunson, Idunn Bøyum, Heidi Kristin Olsen, Knut Oterholm og Åse Kristine Tveit ved Institutt for arkiv-, bibliotek- og informasjonsfag ved OsloMet.

Ein stor takk til fagfelle Rasmus Grøn, som bidro med særskild grundige, innsiktsfulle og konstruktive innspel. Desse har bidrege sterkt til den endelege utforminga av teksten. Filosof Ingmar Meland har og gitt kloke kommentarar.

Takk til vår dyktige og tolmodige redaktør Camilla Kolstad Danielsen.

Ansaret for feil og manglar tilligg forfattarane og forfattarane aleine.

[T]hi hvem falder det i vor Tid ind at spille et Øieblik paa den snurrige Tanke, at det er en Kunst at være en god Læser, end sige at anvende Tid paa at blive dette?

(Søren Kierkegaard, 1843, s. 123)

Forord

Denne boka utforskar litteraturformidling frå innsida, med bakgrunn i folkebiblioteka og deira mandat å gjere litteratur tilgjengeleg for heile folket. Vi har følgd arbeidet med å gje litteraturen liv for barn og unge gjennom formidling ved fem lokale bibliotek i Sogn og Fjordane.

Boka er eit resultat av formidlingsprosjektet *Lesarhistoria – ny veg til lesaren*. Grunnstamma i prosjektet var samarbeid mellom folkebibliotek og skule eller barnehage i fem kommunar. Prosjektet var initiert og styrt av Sogn og Fjordane fylkesbibliotek og fekk finansiering frå Nasjonalbiblioteket. Det tok til med eit forprosjekt i 2014 og vart, med unnatak av denne boka, avslutta i 2018. Den utøvande fasen var frå og med haustsemesteret 2015 til og med vårsemesteret 2017. Vi som har ført boka i pennen, forskar ved Institutt for arkiv-, bibliotek- og informasjonsfag (ABI) på OsloMet – Storbyuniversitetet. Ein av oss har i sluttfasen arbeidd på Høgskolen i Innlandet. I samarbeid med bibliotekarane, lærarane, førskulelærarane, barna og ungdommane som har vore involverte, og dei prosjektansvarlege på fylkesbiblioteket, har vi fått vere med på å forme ut, følgje og dokumentere arbeidet.

Arbeidet vårt inngår òg under paraplyen til det NFR-finansierte ALMPUB-prosjektet, leia av professor Ragnar Audunson ved Institutt for arkiv- bibliotek- og informasjonsfag ved OsloMet. Eit hovudfunn i det prosjektet er at i vår digitale tid er bibliotekas rolle som fysiske plassar viktigare enn nokon gong. Dette er heilt i tråd med funna våre, som vi presenterer i denne boka: Det mest openberre resultatet av prosjektet er nettopp det arbeidet som deltakarane gjorde med litteraturformidling i dei ulike lokalsamfunna. Å løfte fram for verda utanfor dette ofte usynlege arbeidet med å formidle litteratur til barn

og unge i biblioteket er eit av måla med denne boka. Tanken er å vise fram og rette merksemda mot det som elles *berre vert gjort*: Det kvardagslege arbeidet i bokpratatar med barnehagebarn på biblioteket, i valet av bøker som ein vender framsida ut på, i kva som skjer i leseroken bakarst i klasserommet, eller når skulebiblioteket vert flytta opp frå kjellaren. Til saman er eit av dei mest gjennomgåande, opplagte og viktige funna våre kor viktig det daglege arbeidet er – kjensla av samanheng og kontinuitet på ulike nivå, tillitsfulle relasjonar, stader ein kjenner igjen, folk ein er trygge på, tid og rom til å ta seg tid. Alle delprosjekta vi presenterer her, er small-scale, innpassa i den daglege drifta med forsvinnande små ressursar (nokre titusen kroner i kvart delprosjekt). Det er knapt noko storslått og spektakulært ved dei, likevel har dei kvar på sitt vis utgjort ein skilnad for dei involverte.

Kan hende har prosjektet framfor noko vist at ein ikkje kjem utanom kor viktig det lokale og partikulære er i seg sjølv. Slik har det òg ei politisk side. Og det kan synast både sjølv sagt og paradoksalt å seie dette, ettersom denne boka er resultat av eit prosjekt, men allereie i 1992 åtvara Geir Vestheim i si bok *Folkebibliotek i forvandling* mot «prosjektismen»: At det lettare vert gjeve pengar til prosjekt enn til tradisjonell verksemd, og at ein dermed fort kan kome til å tenkje kortsiktig (1992, s. 133). Paradoksalt nok har prosjektet dermed gjeve argument for langsiktig tenking. Boka blir ein kritisk apologi for det daglege virke, for all bibliotekdrift og all litteraturformidling i skule og barnehage som går under radaren for samtida sitt blick for det spektakulære, ekstraordinære og spesielle, for alt det som det ikkje vert søkt prosjektmiddel til, eller som ikkje vert vist fram på konferansar og vinn formidlingsprisar, ikkje fordi det er mindre godt eller ikkje når fram dit det skal, men fordi det har nok med å fungere godt i kvardagen, der og då, for dei som er til stades.

Innhald

Takk til	5
Forord	7

DEL I

Kapittel 1

Innleiing	15
Lesarhistoria – ein teoretisk grunnstein for nye praksisar	16
Det empiriske grunnlaget – fem delprosjekt	18
Litteraturformidlingas grunnsituasjon – boka si struktur og argument	20
Litteraturformidlinga som forskingsfelt	24
Målgrupper	26

Kapittel 2

Ei fenomenologisk forforståing – teori og metode	29
Fenomenologi	30
Pragmatikk	36
Dekonstruksjon	37
Metode	40
Materiale	44

Kapittel 3

Det politiske mandatet – ei normativ rettesnor	46
Å lese biblioteket	47
Kvalitet – mot tvisyn	49
Allsidigheit – mot publikumskontakt	53
Aktualitet – mot myndiggjering	58
Bibliotek gjer meir	63

DEL II

Kapittel 4

Litteraturen – konstituert av formidlinga	67
Å levandegjere litteraturen	68
Litteratur som materiale	71
Litteratur som haldning	73
Litteratur som synleggjering	74
Forståing og bruk	76
Lyst og vellyst	81
Å lytte til litteraturen	84

Kapittel 5

Lesinga – eit økologisk perspektiv	90
Snakk om å lese	91
Rhizomet	93
Det transaksjonelle grunnlaget i omverda	96
Estetiske og funksjonelle lesemodi	98
Mikro- og makrotilnærmingar	101
Å sjå frå midten	103

Kapittel 6

Her – plassen som refleksjonsrom	106
Det geografiske rommet – kva staden gjer	107
Omdanninga av rommet – inventardimensjonen	109
Den symbolske dimensjonen	114
Litteraturen som ein plass å vere	119
Genius loci – the spirit of place	122

Kapittel 7

Lesarhistorier – å sjå lesar og tilhøyrar	125
Lesarhistoria som teoretisk og empirisk utgangspunkt	126
Lesarhistorier – tre forteljingar	128
Johan	129
Hedda	131
Ole	134
Å lese kategoriar og mellomrom	136
Å avstemme svaret	139
Brevet – bindeleddet	142

Kapittel 8

Bokpraten – på veg mot ein formidlingspoetikk	146
Poetikk og estetikk	147
Bokpraten – dialogen i monologen og monologen i dialogen	149
Spenning og stemning	155
Boka som gåve	158
Skulebiblioteket – formidling av første orden	162

Kapittel 9

Med kroppen som verktøy – formidlaren i performativt lys	165
Performativitet i språk, sosiologi og kunst	166
Mikroteater – gjentakingar og merksemd	168
At noko hender	171
Etterlikning og gjentaking	173
Stemme	174
Artikulasjon	176
Å spele ei rolle	179
Performative strukturar	184

DEL III

Kapittel 10

Å omsetje praksis	191
Å omsetje verda	193
Å identifisere det vesentlege	196
Ein treledda formel for undersøking	198
«Kva ser du?»	199
«Kva tenkjer du om det?»	200
«Kva gjer du med det?»	202
Attende til praksis – i teoretisk lys	203

Litteratur	207
-------------------------	------------

Stikkord	215
-----------------------	------------

DELI

Men nettopp for å gi oss livsfølelsen tilbake, for at vi igjen skal føle tingene, for igjen å gjøre stenen til sten, eksisterer det som kalles kunst. Kunstens mål er å gi oss en følelse for tingen, en følelse som er et syn og ikke bare en gjenkjennelse. Kunstens virkemiddel er «underliggjørelsens» virkemiddel og den vanskeliggjorte forms virkemiddel, for i kunsten er persepsjonsprosessen et mål i seg selv og må derfor forlenges. Kunsten er en måte å oppleve tingenes tilblivelse på, det som allerede er blitt til, er i kunsten uviktig.

(Viktor Sjklovskij, i Kittang mfl. (red.), 1991, s. 16)

KAPITTEL 1

Innleiing

Litteraturformidling er som ein delt appelsin: å meistre eit handverk og å gjere greie for handverket. Som delane av appelsinen – den franske kroppsfilosofen Maurice Merleau-Pontys bilete på tilhøvet mellom kroppen og verda, handa og tingen, det synlege og det usynlege – heng kunnskapen og ferdigheitene saman i den utøvande kroppen (Merleau-Ponty, 1999, s. 223). Å vise fram formidlingshandverket, og å synleggjere korleis det kan bli betre ved refleksjon over formidlingspraksisane, er føremålet med denne boka. Vi viser både det som kjem til syne frå utsida – litteraturformidlinga som ho framgår i praksis – og alt det usynlege som ligg innafor, på innsida av skalet, om ein vil; kunnskapen, førebuingane, dei forkasta ideane, vurderingane og så bortetter. Ved å gå tett på materiale og praksisar gjennom analysemodellar og omgrep henta frå litteraturvitskap, filosofi og estetisk teori i brei forstand forsøker vi å sjå intersubjektive eller ansikt-til-ansikt-formidlingspraksisar med auge for deltakarane sine egne erfaringar. Vi diskuterer korleis ein som bibliotekar, student eller litteraturformidlar kan reflektere over kva som hender, korleis og kvifor, i konkrete litteraturformidlingspraksisar, anten ein sjølv deltek eller observerer. Boka siktar difor mot å gje reiskapar for å kunne styrke innsikta i eigen profesjonell praksis og utvikle seg som formidlar. Samstundes er det verdt å minne om at styrking av litteraturformidlinga nok krev at ein kan reflektere kritisk og

systematisk over fenomenet, men òg at ein er medviten om eigne haldningar og verdier slik dei også implisitt kjem til uttrykk til dømes gjennom kva litteratur ein *ikkje* formidlar, kva perspektiv ein tek, kva form ein vel. Handverket og måten ein reflekterer eller ikkje reflekterer over det på, heng saman med kva *forforståing* ein har, kva ballast ein går inn i handverk eller vitskap med. Ikkje minst gjeld det den som forskar.

Lesarhistoria – ein teoretisk grunnstein for nye praksisar

Stammen i denne boka er eit spekter av kvardagslege formidlingspaksisar som alle på ulikt vis viser korleis litteraturen vert levandegjort i møte med folk. Empirien er henta frå prosjektet *Lesarhistoria – ny veg til lesaren*, der folkebibliotek i Sogn- og Fjordane samarbeidde med skular og barnehagar om å utvikle litteraturformidlingspraksisar for betre å nå fram til barn og ungdom. Målet var å «skreddarsy» litteraturformidlinga ved å ta utgangspunkt i barns og unges eigne lesarhistorier, utnytte samarbeidspotensialet mellom institusjonane og auke kompetansen til dei involverte profesjonsutøvarane i å forske på eige arbeid. Slik målet gjenlyder av det gamle bibliotekidealet om å gje rett bok til rett lesar (til dømes Thorhauge, 1989, s. 104), kling det og med i det som var inspirasjonen til prosjektet; skuleforskaren Kåre Kverndokken sitt omgrep om lesarhistoria:

Begrepet *leserhistorie* brukes for å karakterisere mer enn en lezers kodekompetanse, leseflyt, leseforståelse og forståelsesevne. I en leserhistorie inngår også leserens lesererfaring på godt og vondt og metaperspektivet leseren har på egen lesing og leseutvikling. I leserhistorien kartlegges for eksempel holdninger til lesing, lesemodeller eleven har i nære relasjoner, og mulige temaer og sjangrer leseren kan motiveres av. Medievaner og elevens forhold til digitale tekster og sosiale medier kartlegges, i tillegg til elevens bruk av skole- og folkebibliotek. Det dreier seg også om deltakelse i skolens tekstsamtaler og leserens egen språkbruk om lesing og lesestoff. (Kverndokken, 2013, s. 156)

Å møte eleven der han er, og hans historie, er føresetnaden for å sjå han som lesar og for at skulen skal kunne gjere han til, i brei forstand, ein så dyktig lesar som råd. Det er som svar på dette at Kverndokken introduserer omgrepet lesarhistorie som ein praktisk måte å sjå det særeigne hos kvar og ein på. For

Kverndokken er omgrepet ledd i ein strategi for å sjå litteratur og lesing på ein annan måte enn det han meiner dominerer i skulen: Ein «testkultur» orientert mot individuelle og kontekstlause avkodingsferdigheiter styrt av ein ideologi om at alle lesarar går gjennom dei same stadium i ei rettlina utvikling mot ein høgare lesekompetanse som er målbar i til dømes lesehastigheit (Kverndokken, 2013, s. 173). Mot dette set han den einskilte sine lesepreferansar, personlege smak og leseopplevingar. Kvar elev har lese meir eller mindre, på nett eller i bøker, på film eller i dataspelrettleiingar, gateskilt eller bilnummer, aviser eller instagramtags, og har slik kvar si unike lesarhistorie forma av kvar ho er fødd, i kva omgjevnader og med kven ho er vaksen opp. Kverndokkens poeng er at særleg skulen, som er hans arena, må tilpasse opplæringa av kvar lesar etter kva ho er van med og likar, hennar interesser og utfordringar. Sjølv om lesarhistoria slik peiker mot korleis lesarar er blitt påverka og forma, peiker ho difor mest av alt framover mot kva moglegheiter barn og unge har og kunne fått. Målet med lesarhistoria er, kan ein seie, å utvikle lesarhistorier.

I alle dei delprosjekta som ligg til grunn for denne boka, var utgangspunktet i lesarhistoria gjeve. Samstundes var det opp til prosjektdeltakarane å finne sin veg derifrå. I byrjinga var fleire deltakarar frustrerte fordi dei opplevde at lite var fastlagt – ikkje berre spørsmål og utfordringar, men og metodar og arbeidsformer. For ein del provoserte dette, for andre var det med på å skape ein open og trygg prosjektkultur som motiverte nysgjerrigheit, eigen refleksjon og mot til å prøve ut noko ein ikkje var sikker på. Ein av deltakarane seier på eit av oppsummeringsmøta: «Det har vore interessant og lite mekanisk, litt filosofisk. Vi er meir vane med konkrete oppgåver, det har utfordra oss på måten å jobbe, kanskje vi har godt av det. Vi har måtta kople saman ny kunnskap med gamal.» Dette at deltakarane ikkje heilt visste kvar dei skulle, at vegen ikkje var gått opp, at det ikkje var eit fast opplegg som skulle prøvast ut, men at lesarhistoria formulerte ei retning og ein visjon meir enn ein målstrek, gjorde det nødvendig for alle å sjå nærare etter kva utfordringane var i deira nærmiljø.

Det er ikkje til å kome ifrå at fleire i starten stilte seg desse spørsmåla: «Kva gjer vi her? Vi skal dit, men kvar er det, og korleis skal vi jobbe?» På den eine sida var det opp til deltakarane å identifisere relevante spørsmål, på den andre var svaret allereie gjeve; grunnsteinen sett ned. Denne situasjonen, som og gjaldt oss som skulle forske på prosjektet, kan som vi kjem attende til i vårt avslutningskapittel om vitskapleg tenking i eit overordna perspektiv, *metaforisk* karakteriserast som «fortvila» eller «desperat» empirisme (Rancière, 2007, s. 8).

Alle delprosjekta er difor utvikla bottom-up ut ifrå problemstillingar som deltakarane sjølv identifiserte. Dei ulike formidlingspraksisane som vi fortel om, er alle produkt av spørsmål som dei kom til å stille, eller allereie hadde stilt, til sin eigen måte å arbeide med bøker og barn, litteratur, lesing og formidling på. Difor har dette også blitt ei bok om å stille spørsmål til, utforske og gjere greie for – reflektere og tenkje gjennom – praksisar ein sjølv er med i, eller situasjonar ein tek del i som observatør eller deltakar.

Det empiriske grunnlaget – fem delprosjekt

Dei fem prosjekta som inngjekk i *Lesarhistoria* involverte alle samarbeid mellom bibliotek og skule eller barnehage. Barnehagen i *Davik oppvekstsenter* samarbeidde med *Bremanger folkebibliotek*. Barnehagen såg behov for fornying av kva dei las for ungane, auka medvit om dei vaksne si rolle som formidlarar, auka teoretisk fagkunnskap, meir medviten og kreativ bruk av dei fysiske omgjevnadene både innandørs og utandørs, og nærare kontakt med biblioteket (næraste filial er 43 kilometer unna, på dårleg veg). For å gje barn (og foreldre) gode lesarhistorier vart barnehagen omgjort til eit slags bibliotek, barnebibliotekaren kom på besøk og las høgt for ungar og foreldre, og biletbokunivers vart gjen-skapt in-real-life, inne og ute i skogen. Slik kom ungane til å bevege seg ikkje berre i ei boksamling, men i boklege verder også reint fysisk. Ettertanken viser at prosjektet lukkast fordi ein utnytta kor avgjerande det er å vere på plass og kjenne seg heime når bøker vert formidla.

Skulebibliotekaren på *Krokane skule* skreiv si lesarhistorie til elevane i sjuande klasse, som så skreiv brev attende, det same gjorde barne- og ungdomsbibliotekaren ved *Flora folkebibliotek* i si formidling til elevar i femte klasse på *Flora barneskule*. På bakgrunn av breva fann bibliotekarane ei bok til kvar einskild. Det viste seg å vere viktig for elevane å skrive brev og å få ei bok, sjølv om ho «berre» var til utlån, gjeven som ei *gåve*. Brev synleggjer lesarhistorier og peiker mot kor viktig det er å reflektere over det personlege aspektet i litteraturformidling. Dette blir ytterligare understreka av at breva er skrivne for hand. Kunnskapen om korleis lesarhistoriene til elevane vart fanga opp i brevet som formidlingsverktøy, spreidde seg vidare til delprosjekta i Sogndal og Gloppen.

Barne- og ungdomsbibliotekaren ved *Sogndal folkebibliotek* har alltid hatt jamlege besøk på *Kaupanger skule*, men såg at ho ikkje trefte alle. Gjennom

kunnskapsdelinga internt i prosjektet vart ho merksam på korleis elevane kunne skrive si lesarhistorie i brev til henne, og korleis ho kunne bruke si lesarhistorie og si eiga leseoppleving i formidlinga. Gjennom brevvekslingar og observasjonar over to og eit halvt år, frå hausten i sjette klasse og til haustsemesteret som åttandeklassingar, dokumenterte lærar og bibliotekar at fokus på leseoppleving og lesarhistorie har gjort noko med både elevane og bibliotekaren.

Motivasjonen til bibliotekaren på *Gloppen folkebibliotek* var å gjere ferske lesarar til trygge bibliotekbrukarar og aktive medborgarar. Integrert i norskundervisninga besøkte elevar ved *Nordstranda skule* biblioteket ti gonger i året, først som andre- og så tredjeklassingar. Dei øvde seg på å lese nye og ukjende sjangrar, på å snakke om litteratur, på å orientere seg i biblioteket og på å reflektere rundt si eiga lesarhistorie. Elevane vart meir medvitne om kva dei lika og ikkje, og opnare for å prøve nye utfordringar.

I det femte delprosjektet var målet å identifisere og prøve ut fleire vegar inn i ungdomslitteraturen. Elevane på *Sagatun ungdomsskule* arbeidde gjennom åttande og niande klasse med bokmeldingar og litteraturkritikk i Uprisen – ei kåring av årets beste ungdomsbok arrangert av Foreningen !Les. Lærar og bibliotekar på *Balestrand folkebibliotek*, som er eit kombinasjonsbibliotek lokalisert på skulen, meinte begge at kriteria for kritikken, slik det var utforma frå arrangørane, kunne omarbeidast så dei gav større handlingsrom for lesaren. Gjennom intensiv lesing, boksamtalar og arbeid med å skrive og utvikle kritikkssjangeren fekk elevane eit anna språk til å snakke om litteraturen med: Dei identifiserte inngangar inn i litteraturen, utvikla eit personleg metaspråk, og tileigna seg litteratursosiologiske perspektiv på litteraturen si rolle i samfunnet.

I etterkant samanfattar prosjektleiar Bente Lund det viktigaste i prosjektet som heilheit slik:

Om eg nå i ettertid skal prøve å sammenfatte prosjektet, vil eg seie at prosjektet for dei involverte handla om å få moglegheit til å jobbe med ein formidlingsmetode over tid. Det var ein unik sjanse for bibliotekarane å jobbe tett med ein annan «kollega» over lengre tid. I det daglege avgrensar slike samarbeid seg til meir tilfeldige og kortvarige prosjekt [...] Gjennom å få tid til å bli betre kjent med oss sjølv og med lesarane, ville vi bli betre formidlalar som kunne tilføre noko positivt til barna sine lesarhistorier. [...] eg trur vi har vore med på å setje spor. Sjølv om det vi gjorde ikkje var nytt og revolusjonerande, så trur eg at det verdifulle ligg i at vi tok oss tid til å verkeleg sjå lesarane og oss sjølv.

Det Lund trekker fram om at samarbeid i seg sjølv er noko verdifullt som deltakarane ikkje kan ta for gjeve i det daglege, heng saman med at dei fleste arbeider på svært små einingar, nokre av dei er meir eller mindre aleine om oppgåvene. Dette vedgår plassen, kor viktig det lokale aspektet er: Prosjektet og tenkinga kring det er uløyselig knytt saman med at dette gjekk føre seg nett i desse biblioteka, i desse kommunane, i dette fylket. Vi har fått spørsmål om det ikkje hadde vore lettare å sjå på stader som var mindre tidkrevjande og komplisert å reise til. Eitt av svara på det er at det ville ha vorte noko heilt *anna*.

Litteraturformidlingas grunnsituasjon – boka si struktur og argument

Som forskarar har vi vore ute etter både det partikulære og det prinsipielle, etter korleis vi kan omsetje det partikulære til eit språk som både tek vare på nyanseane i empirien og syntetiserer dei i mønster, teoriar og omgrep. Den *direkte intersubjektive formidlinga* som alle delprosjekta har felles, skjer i det vi kan kalle *formidlingas grunnsituasjon*, og bokas sentrale del 2 er difor organisert etter ein modell av denne situasjonen. Denne hovuddelen er ramma inn av ein innleiande del 1 om teori, metode og empirisk grunnlag, og av ein avsluttande del 3, der vi reflekterer over vår eiga undersøking.

Del 1 inneheld dette innleiingskapittelet om strukturen og korleis han heng saman med det empiriske grunnlaget og utgangspunktet for sjølv prosjektet i Lesarhistoria, og deretter kapittel 2 om metoden vi bruker, og vår teoretiske forankring hovudsakleg i fenomenologisk tenking, men med viktig inspirasjon også frå pragmatikk og dekonstruksjon. Kapittel 3 til sist i delen handlar om å lese (her i utvida meining som å sjå, lytte, kjenne og forstå) biblioteket og formidlinga ut frå bibliotekets politiske mandat: å formidle kvalitet, allsidigheit og aktualitet (folkebibliotekloven 1985, §1). Kapittelet tener slik til å konkretisere det normative synet på vitskap som pragmatismen legg opp til og vi følgjer.

Etter slik å ha etablert ramma for boka, er del 2 altså strukturert over litteraturformidlingas grunnsituasjon – at eit eg gjennom ei handling deler ei utsegn om litteratur med eit du, til dømes i ein bokprat. Situasjonen er ein variasjon over ein allmenn kommunikasjonsmodell, slik han til dømes er utforma av lingvisten Roman Jakobson (1960), og den intersubjektive formidlingas grunnsituasjon kan slik forståast som ei omsetjing av dei seks grunnelementa i Jakobsons modell: Ein avsendar eller formidlar, kommuniserer ein bodskap, litteraturen